SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in **oznanila** (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni" Vodnikove ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 219. **V Ljubljani,** v ponedeljek 25. septembra 1893. **Letnik XXI.**

V petindvajsetih letih.

Železnice, ki obstojé do šest desetletij, otvorile so narodom novo dobo njih razvoja. Kak obseg je železniška mreža dosegla na Kranjskem tekom 30 let, je znano našim čitateljem, in gotovo daleč ni doba, ko bodo vse znamenitejše pokrajine naše dežele pritegnjene in zvezane s to mrežo. Povodom otvoritve dolenjskih železnic bode morda marsikoga zanimalo, ako v nastopnem navedemo skratka vse napore, korake in ukrepe v dosego in uresničenje toliko prepotrebne železniške proge iz Ljubljane do Novega Mesta in Kočevja, katere bode prvi vlak v sredo radostno pozdravljala vzlasti dolenjska stran!

Dolenjske železnice bi danes lahko proslavljale svojo 25letnico, tako dolgo vleklo se je to vprašanje o uresničenju tega vitalnega podjetja. Že l. 1864 sprožila je kranjska trgovinska zbornica misel o gradnji gorenjskih in dolenjskih železnic. Deželni zbor kranjski ukrepal je o tem vprašanju l. 1866 in iznova l. 1868. Jako živahno se je za dolenjsko železnico agitovalo konci šestdesetih let. Tedanji predsednik trgovinske zbornice V. C. Supan — „oče kranjskih železnic" — potezal se je goreče z besedo in peresom za gradnjo dolenjske in loške železnice.

Leta 1869 dne 13. marca je tedanji trgovinski minister Plener med drugimi železniškimi predlogami priporočal tudi gradnjo dolenjske železnice, toda že dne 29. aprila istega leta je vlada umaknila te predloge, dasi je kranjskemu deželnemu odboru naznanila, da se bo pečala v uresničenjem tega podjetja.

Leta 1872 vršil se je že tehniško-vojaški obhod te proge, toda prišlo je nesrečno leto 1873 in ž njim — „krah", in vse nade splavale so zopet po vodi, dasi sta finančni minister de Pretis in trgovinski minister Banhans priznavala važnost te železnice, osobito pa podaljšanje do Karlovca.

Istega leta je izdal V. C. Supan brošuro: „Die Unterkrainer und Lacker Bahn", v kateri dokazuje potrebo dolenjske železnice.

V jeseni leta 1875 šlo je na Dunaj odposlanstvo in se predstavilo vsem ministrom, proseč gradnje dolenjske železnice na državne stroške, podalo se je celo pred cesarja, toda ostalo je vse pri samih obljubah.

Leta 1877 dne 27. januvarija je v državnem zboru iznova v daljšem govoru potezal g. Schaffer za to vitalno podjetje naše dežele, a to je bilo tudi vse, načrte, peticije in resolucije položili so — ad acta, v registraturo in ostalo je tako to vprašanje do leta 1883.

V seji dne 17. oktobra l. 1883 naročil je dež. zbor deželnemu odboru, naj sestavi odbor, kateremu bodi nalog skrbeti za izvršitev tega podjetja.

V poletju 1886. l. vršil se je komisijonalni obhod v Novomesto in Kočevje, a prevladali sta dve mnenji, jedni so zahtevali, naj se železnica gradi po Temeniški dolini, drugi zopet po Krški, odločilo je konečno vojno ministerstvo za Temeniško dolino.

V Kočevju so se zopet ogrevali za progo — Kočevje-Rakek, osobito pokojna poslanca Faber in H. Kavčič. Konečno je zmagala črta Ljubljana-Kočevje.

V državnem zboru je to vprašanje zopet sprožil državni poslanec prof. Šuklje in utemeljeval v daljšem govoru dne 7. aprila l. 1886 nujno potrebo železniške gradnje za dolenjsko stran in priporočal v tem oziru i resolucijo, ki je bila zadostno podprta in odkazana budgetnemu odboru. Sekcijski šef Pusswald je zlasti tedaj priporočal, da se podjetje mora naslanjati na kako praktično podstavo, s — peticijami se ne bode odpomoglo. Skupni stroški te gradnje bili so tedaj proračunjeni na devet milijonov.

V Kočevju so l. 1886 prodali bratje Ranzingerji za 400.000 gld. trboveljski premogokopovi družbi svoj ogromni premogovnik, in s tem se je osiguralo za železnico tudi prevažanje cenenega premoga.

Glavna stvar vrtila se je odslej okolu denarnega vprašanja. Kranjski deželni zbor je soglasno pritrdil temu vprašanju in poveril dotični konsorcij, naj se izjavi gledé na potrebni deželni prispevek.

Leta 1887 se je v spomladnem zasedanju odločno potezal v državnem zboru poslanec g. V. Pfeifer kot zastopnik dolenjskih občin za gradnjo dolenjske železnice. Leta 1888 mudil se je ces. svètnik g. Murnik na Dolenjskem in skliceval shode interesentov po dotičnih občinah, koder bode vodila železnica, toda vsi ti ukrepi bili so pozneje brez pomembe, ker se je mestu denarnih prispevkov za to železnico bilo sklenilo vpisovanje glavnih delnic.

V deželnozborski seji dne 19. oktobra 1888 poročal je g. Murnik o deželnem prispevku za dolenjske železnice, in ko so še poslanci baron Schwegel, Pfeifer in Šuklje to zadevo priporočali, bil je odkazan predlog deželnemu odboru. Z deželnim zakonom osigurala je dežela kranjska za železniško gradnjo prispevek 500.000 gld. in od interesentov se je zahtevalo, naj vpišejo svoto 400.000 gld., a vzlic temu ni še podjetju prisijala rešilna zvezda.

Poslanec gospod profesor Šuklje zahteval je v spomladnem zasedanju leta 1889 v državnem zboru v obširnem govoru energično od vlade, naj tudi ona zdaj, ko je izvršen načrt, stori odločilen korak. Trgovinski minister tedaj ni obetal mnogo in se je izjavil nepovoljno.

Početkom leta 1890 stopil je baron Schwegel železniškemu konsorciju na čelu in vsa zadeva je iz akademiških razmotravanj prišla v praktiški tir.

Meseca februvarija leta 1890 potoval je poslanec Šuklje, poslan od dotičnega konsorcija, po Dolenjskem, da vredi pri interesentih vpisavanje glavinskih delnic za to podjetje; Schwegel je vodil vso zadevo na Dunaju, profesor Šuklje pa po Dolenjskem. Občine in interesenti vpisali so v kratki dôbi pol milijona goldinarjev; v Kočevju je 109 interesentov vpisalo svoto 125.000 gld., knez Karol Auersperg 50.000 gld.

Temu trudu konsorcija se je posrečilo vse podjetje financirati — kako, tega seveda nas bo učila prihodnjost — državna uprava prevzela je glavnih delnic za 2½ milijona, 7½ milijona glavniških del-

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

XVIII. Ženij.

Delal je podobe svetnikov in svetnic iz lipovega lesá, barval jih črno, žolto, modro ali rudeče, kakor je ravno prilika nanesla; ob kratkem, preskrboval je z umotvori svojega duhá in svojih rok celo Suho krájino in še velik del ostalega Dolenjskega. V monakovski glyptotheki vendar žalibože nisem našel nobenih njegovih del, niti njegove sv. Neže, ki je tako škiljasto gledala, da bi se je človek ustrašil, ako bi jo na samem srečal, niti sv. Lucije s krivimi ustmi in velikanskimi kleščami v rokah.

„Nemo propheta in patria sua", pravi star pregovor. In kdor že ni domá prorok, toliko menj bode na tujem, vzlasti ako je siromak in ima vrhu tega še malo blagoglasno umetniško imé Miha Godrnjavs. Pravi uzrok, zakaj si ni pridobil slave, pa je bil ta, da je bil prevelik naturalist. Sv. Vid, ki se je kuhal v kotlu žarečega olja, imel je po njegovi kompoziciji tako strašen obraz, da so se vsakemu gledalcu ježili lasjé.

„Mar mislite, da se je smejal, kedar so ga pražili?" tako se je opravičeval Miha Godrnjavs svojim kritikom. In pristavil je patetično:

„Kogar bolí
Po navadi grd obraz naredí."

Takej demonstraciji se ni bilo mogoče upirati in vaški presojevalci so mu pritrdilno prikimovali, čeprav so bili v srcu prepričani, da je naturalizem zeló nezdrava prikazen na umetniškem polju.

Miha Godrnjavs pa si je bil tudi popolnoma svesti umetniške veljave svoje in zato je nosil kite, ki so mu po ramenih mahljale. Študiral je nekdaj nekaj malega v Ljubljani, a suhoparne znanosti ga niso veselile. Poprijel se je raje umestnosti — rezbarstva. S tem se je živil, ali bolje rečeno, živil se je z mlekom, močnikom in črnim kruhom.

Ker je imel dobra jetra, živel bi bil naš umetnik najmanj osemdeset let, da se mu ni primerilo nekaj, kar ga je spravilo v prezgoden grob.

Kakor slikarji in kiparji sploh, iskal je tudi naš umetnik uzorcev svojim umotvorom. In ker je imel bistre oči in nepokvarjeno razsodnost, zasledil je kmalu, da ni boljega modela, kakor je Trznarjeva Marijana. In to iz treh uzrokov. Prvič še ni bila stara več, kakor štirideset let, drugič je imela precej premoženja in tretjič je tudi našega Miho rada videla. Vse to troje pa je bilo za našega naturalista kakor navlašč. In če še pristavimo, da ni bila ravno preveč grda ter da je točila v svoji krčmi vino in žganje, da se je dobil pri nji tudi bel kruh in pa za prigrizek suha klobasa ali pa kos svinjske gnjati, vemo, da se bode skominalo tudi častitemu čitatelju po štiridesetletni Trznarjevi Marijanici, ali če že po njej ne, pa vsaj po klobasah in po gnjati.

Upamo tudi, da ne bode nihče zameril našemu Mihi, da se je toliko spozabil, ga je motila podoba njegove izvoljene tudi tedaj, ko je delal sv. Julijano za stranski altar vrbovške cerkve, da je kopiral svoj ideal. Godrnjavsova kompozicija je bila zato tudi naturalistična do najfinejše poteze, v veliko jezo in razburjenje gospoda župnika, ki je nevoljen rekel: „Fej, nobenega dela ne boš dobil več za našo cerkev, prav nobenega ne." In poklical je farovškega hlapca: „France, nesi no ta-le hlod v peč."

„Hlod!" — Kakor bi bila strela treščila vanj, zinil ni Miha nobene besedice. Popolnoma je bil prepričan, da se bodo vsi divili njegovemu najboljšemu delu; in sedaj? Hlod! Pfui, vidi se, da gosp.

nic naj se pa speča med interesente in na denarnem trgu.

Dalje se je trboveljska premogovna družba, kot lastnica kočevskega premogovnika, izjavila, da bode dodajala na leto državni, oziroma dolenjskim železnicam 100.000 ton premoga po ugodni ceni, čisti dobiček pripal bi torej podjetju.

Dne 28. aprila 1890. leta predložil je trgovinski minister Bacquehem v državnem zboru vladno predlogo gledé na dolenjske železnice, 8. maja vršilo se je o tem načrtu posvetovanje in bili so vsprejeti vsi predlogi železniškega odseka. Dne 6. julija je Nj. Veličanstvo cesar potrdil zakonski načrt o železnici.

Dne 12. oktobra 1890 je bila podpisana pogodba med generalnim vodstvom državnih železnic in trboveljsko premogovno družbo radi premoga.

O garancijskem postavnem načrtu gledé poobrestovanja in amortizacije prijoritet razpravljalo se je v deželnem zboru v seji dne 25. novembra. Poročal je o njem poslanec g. dr. Tavčar, ter so za ta osodepolni načrt postave glasovali vsi poslanci, le poslanci kanonik Klun, Kavčič in dr. Vošnjak so glasovali proti garanciji.

Dne 27. in 28. aprila vršile so se v Ljubljani komisijonelne obravnave o številu, legi in naslovih prihodnjih postaj in postajališč.

Konsorcij je pa med to dobo marljivo deloval. Končno nam je še omeniti, da je gradnjo koč. proge izvršila dunajska tvrdka Redlich & Berger pod vodstvom nadinženêrja c. kr. državnih železnic, gospoda Fr. Klemenčiča.

Žal, da smo morali v našem listu se tolikrat javno pritoževati proti podjetnikom.

Tako se je gradila dolenjska železnica. Veseli smo in hvaležni, da železnica ta vendar le steče po tolikem moledovanju in čakanju; še iskrenejše seveda bi bilo naše veselje, ko bi nas ob tej priliki ne navdajala s strahom misel, koliko odgovornost da prevzame dežela kranjska s to železnico, ker je prevzela za-njo garancijo. Bila je prilika o tej stvari ugodnejših vspehov doseči na Dunaju. Priliko pa so poklicani možje zamudili in ne povrne se več nikdar.

Ker pa se to ne da popraviti, zato o tem ne izgubljamo besed, pač pa naj delajo vsi vplivni možje na to, da se bode denar, naložen v dolenjski železnici, obrestoval, kar se bode gotovo zgodilo, ako se železnica prej ko prej podaljša in pridruži Karlovcu.

V tej nadi, da se to zgodi, pozdravljamo od srca, izrekajoč zahvalo vsem, ki so k temu kakorkoli pripomogli, prvi slavnostni vlak, ki zdrči v sredo iz Ljubljane po glavni progi do Grosuplja in od tam po stranski progi dolenjske železnice do Kočevja!

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. septembra.

Izjemno stanje na Češkem Dunajski dopisnik „Politike“ misli, da bodo Poljaki in večji del Hohenwartovega kluba glasovali, da se odobri izjemno stanje na Češkem. Slovenci bodo morda glasovali proti izjemnemu stanju. Levičarji so pa sedaj o izjemnem stanju raznih mislij. Češki, nemški in liberalni dunajski poslanci so zeló veseli, da je izjemno stanje na Češkem. Liberalni veleposestniki pá izjemnega stanja baš veseli niso, ali zánj bodo pá glasovali iz dinastičnih ozirov. Nemški poslanci iz planinskih dežel pa niso za odobrenje izjemnega stanja, ako se Nemcem ne dovolijo kake koncesije. Sicer je pa gotovo, da Taaffe veliko večino dobi. Levica bode glasovala za izjemno stanje, ker drugače ne more. Vlada bi sicer razpustila državni zbor, in tega se levičarji jako bojé, dobro vedoč, da bi pri novih volitvah mnogo izgubili, ničesa pa pridobili.

Poljski glas o položaju. „Gazeta Narodowa“ misli, da bi Mladočehi prav nič ne pogodili, ako ostavijo državni zbor. V državni zbor bi prišli le drugi zagovorniki češkega naroda in njegovih ustavno zagotovljenih pravic. O kakem razvoju deželne avtonomije in dosegi novih koncesij v šolskem oziru ni govoriti, dokler Mladočehi popolnoma ne zginejo iz javnega življenja. — Mi se z mnenjem poljskega lista pač popolnoma strinjamo, in zatorej le želimo, da se Mladočehi poprimejo pasivne politike. Verjamemo pa mi prav ne, da bi nastopili to pot, ker vedó, da bi bil to konec njih slave. Drugi možje bi prišli v državni zbor, narod bi pa Mladočehe kmalu pozabil. „Narodni Listy“ sami bi pa morali premeniti svojo politiko, ako bi hoteli ohraniti svoj vpliv.

Sokol. Sina mladočeškega poslanca Sokola so zaprli. Ta dogodek pa ni v zvezi z izjemnim stanjem v Pragi. Zaprli so ga na zahtevanje budejeviškega okrožnega sodišča zaradi nekega govora, ki ga je nedavno imel v Lišovu na nekem shodu. Tožen je zaradi veleizdaje in pa zaradi razžaljenja Nj. Veličanstva cesarja. Sokol je sedaj 26 let star. Pred nekaterimi leti je hodil na češko vssučilišče, pa so ga za jedno leto bili izključili vsled izgredov proti staročeškim profesorjem. Nato pa ni več nadaljeval svojih študij. Rad se je udeleževal raznih političnih demonstracij in je bil v vredništvu najradikalnejšega češkega lista „Neodvislost“, katero se je bilo ustanovilo kot glasilo Vašatyjevo.

Moravski namestnik vitez Löbl je vloži prošnjo za vpokojenje. Grof Taaffe si je jako prizadeval, da bi ga prigovoril, da še ostane na sedanjem mestu, ali je odgovoril, da ne more opravljati vladnih poslov zaradi bolezni na očéh. Prošnja se kmalu reši. Novi namestnik bode pač kak plemenitaš. Imenujejo se grof Karol Zierotin, grof Vetter von der Lilie in dvorni svètnik v učnem ministerstvu grof Artur Bylandt-Rheidt, ki je več let služil na Moravskem v politični službi. Grof ima 39 let. Z grofom Zierotinom bi Čehi bili najbolj zadovoljni, ker pripada češkemu veleposestvu. Grof Vetter pripada oni srednji stranki, katera je grofu Taaffeju tako priljubljena, ker vzdržuje nemško prvenstvo na Češkem. Kacega političnega prepričanja je grof Byland Reidt, ni dobro znano, domnevati se pa smé, da bi levičarjem bil on še najbolj po volji.

Boj proti češkim trgovcem z zelenjavo. Občinski urad v Duhcovem je naznanil nekaterim češkim občinam, da naj v Duhcov nikar ne vozijo zelenjave, ker bode občina le ljudem iz okolice dovoljevala prodajati zelenjavo. Ker pa okrog Duhcova ni skoro nobene zelenjave, je jasno, da tukaj gré za vse kaj druzega. Županstvo v Duhcovem bode dajalo odslej posebno dovoljenje za prodajo zelenjave na trgu. Če pride prosit Čeh za dovoljenje, se bode njegova prošnja odklonila, češ, da ni iz Duhcova doma. Nemcem se bode pa dalo dovoljenje, naj so od koderkoli. Češki trgovci se pa ne bodo dali od duhcovskih mestnih očetov vgnati v kozji rog. Pritožili so se na namestništvo, ki bode pač razveljavilo odredbo duhcovskega županstva. S tem se je očitno pokazalo sovraštvo Nemcev proti Čehom. Nemci se zatorej nimajo nič pritoževati, če priporočajo Čehi: Svoji k svojim!

Cesar Viljem in knez Bismarck. Vsi nemški listi v Nemčiji, izimši socijalno-demokratskih, so silno veseli, da je cesar naredil korak k spravi z Bismarckom. Vsi so pa vendar teh mislij, da ni več misliti, da knez kedaj pride na prejšnje mesto, naj bi se mu tudi zboljšalo zdravje. Tudi na politiko najbrž več dosti vplival ne bode. Francoski listi so zatorej prav po nepotrebnem kazali neko bojazen in nevoljo povodom najnovejšega koraka nemškega cesarja. Bali so se menda, da bi knez Bismarck ne motil kako njih prijateljstva z Rusijo, kar je bilo pač popolnoma nepotrebno. Knez ni v Peterburgu tako priljubljen, kakor trdijo nekateri njemu naklonjeni listi. Če se prijateljstvo mej Francijo in Rusijo ne bode obneslo, ne bode kriv Bismarck, pa tudi Nemčija ne, temveč ruski car, kateri ne mara, da bi Rusija se preveč navezala na kako države, ko prijateljstvo z Nemčijo ni prineslo zaželenih sadov.

Velik štrajk na Francoskem. Na severnem Francoskem je po premogovnih in rudnikih štrajk delavcev, ki se vedno širi. Socijalistični poslanci potujejo od kraja v kraj in delavce nagovarjajo k štrajku. Tudi neredi so na dnevnem redu, kakor je že pri velicih štrajkih navada. V Anichu so štrajkovci zažgali osem hiš, ki so popolnoma pogorele. Nekega paznika so zaklali. Izgredniki so potrgali tirove na železnici in kamnjali vojake. Hišo rudninskega ravnatelja v Dronayu so napali delavci. Vojaki, ki hišo stražijo, so streljali in jednega ubili, pet pa ranili. Tudi v Pas de Calais so bili veliki izgredi. Več izgrednikov so že zaprli, ali kakor se kaže, to ne bode dosti pomagalo. Vlada in lastniki rudnikov so v velikih skrbeh. Ko se snidete zbornici, bodo radikalni poslanci gotovo vlado interpelovali o teh dogodkih, kar bode dalo povod hudemu razporu mej zmernimi in radikalnimi poslanci.

Razgled po slovanskem svetu.

Shoda na Velegradu na Moravskem.

Dné 31. julija, 1. in 2. avgusta sta bila, kakor smo na kratko že poročali, na Velegradu dva shoda: shod „Apostoljstva sv. Cirila in Metoda“ in slavnostna akademija, ki so jo priredili katoliški visokošolci. Dasi je že naše poročilo kesno, vender si štejemo v dolžnost, da po Badenijevem poljskem opisu opišemo ob kraškem imenovanju slavnosti.

Pred dvema letoma je nastalo na Moravskem „Apostolstvo sv. Cirila in Metoda“, da bi oživljalo vero med slovanskimi katoličani in molilo za povrnitev razkolnikov h katoliški cerkvi, po vzgledu bratovščine, ki je že zdavnaj ustanovil med nami Slovenci nepozabni neš Slomšek.

To moravsko apostoljstvo je priredilo letos shod na Velegradu, ob tej priliki so pa tudi visokošolci v lepi slavnosti pokazali svoje katoliško mišljenje.

Sešlo se je veliko ljudij, ne le s Češkega, ampak tudi iz drugih slovanskih pokrajin. Kakor mogočna reka pomikali so se v procesiji v cerkev velegraško. Iz tisočerih ust je zadonela česka pesem:

Slava tvoje, Sione naš svatý,
Po dalekém světě slynula,
S tebe proudil národ pramen zlatý,
S tebom žila vlast in hynula*)

Tako! Velegrad je Slovanski Sijon, od koder je zasijal zlati žarek sv. vere v slovanske pokrajine; tu je sv. Ciril ustanovil prvo krščansko cerkev na Moravskem; tu je umrl. sv. Metod.

Procesija pride v cerkev. Že zvečer nastopijo nekateri govorniki. Vsi govore o vzvišenem namenu „apostoljstva sv. Cirila in Metoda“. Zastopniki visokošolcev in profesorjev so mnogobrojno zastopani.

Celi večer se razlegajo svete pesmi po cerkvi in ljudij je vse polno okrog izpovednic, kakor da bi bili odpustki.

V cerkvi utihnejo ob 8. zjutraj pobožne svete pesni, ki so se oglasile že ob 4. Čas je, da se začne zborovanje v samostanskem dvoru. Zdajci se zasliši himna sv. Vojteha:

Hospodine, pomiluj nás!
Jezu Kriste, ulituj nás!

Začno se govori. Govorili so duhovni in neduhovni o namenu in pomenu „apostoljstva sv. Cirila in Metoda“ o pisateljih, ki so pisali v raznih slovanskih jezikih o teh dveh slovanskih aposteljnih. Ko je omenil neki govornik Strossmayerja, hrvaškega škofa in mecena, zagrmelo je oduševljeno ploskanje med poslušalci, ki ni hotelo ponehati. Pokazalo se je i tu, da vse Slovanstvo ljubi Stossmayerja in da je spoštovanje in ljubezen do njega res „panslavistična“. — Č. g. Stojan je oduševljal dečke in deklice, ki so stali blizu govorniškega odra, da bi zvesto delovali za namen „Apostoljstva“, kedar izpodrastejo. Milo je bilo slišati, ko je na stotine otrok zatrjevalo glasno, da bodo na to delali; marsikaterega je pretresel ta prizor.

Ko zapojo po končanem govoru pesem: „Bože, coć Polske“, tedaj vstane veliko poslušalcev, in bližnji so prisrčno stiskali roko pričujočemu Poljaku.

*) Slava tvoja, naš sveti Sijon, je slovela po daljnem svetu, iz tebe je tekel v narod zlati žarek, s teboj je živela domovina in propadala.

župnik nikacega razuma za obrazovalno umetnost. Molčal je nekaj trenotkov; gnjev mu ni dal govoriti. Toda: „Si natura negat, facit indignatio versum.“ Ko je pograbil France kip, zakadil se je vanj: „Tega ne, ne! Ubijte me, toda mojega dela ne smete uničiti!“

Ali France je bil močnejši. Vrgel je umetnika na tla, vzel kip, ga razklal na tnalu in nesel polena v kuhinjo.

Kako je Miha domú prišel, ne vemo. Na vso jezo spil je celo steklenico žganja, potem pa se je vlegel in ni več vstal. Pričelo se mu je blesti. Bil je bolan, tako bolan, da niti močnika ni mogel več jesti, ki je bil vendar vselej njegova najljubša jed.

Prišel ni več k zavesti. Čez nekaj dnij je umrl v prepričanju, da si ni pridobil nikacega imena, da je zastonj živel.

Ljudij je šlo le malo za pogrebom. Seveda umetniki umirajo navadno zapuščeni. Tudi solzâ se ni prelivalo nič. Pač pa je odprl Jupiter Pluvius nebeške zatvornice: bil je zeló deževen dan. In ko so ga položili v grob, zadrla se je vrana na divjem kostanju sredi pokopališča na vse grlo, kakor bi hotela reči: „Končana je borba, končan je tek! Plaudite amici!“

Zjutraj je bil nekako ljudski shod; zvečer se je pa začel katoliško-akademiški shod. Pričel se je z molitvijo in pobožno pesmijo. Bilo je visokošolcev kakih 500, največ českih; med njimi je bilo 180 bogoslovcev poleg modroslovcev, pravnikov, medikov. Tudi je bilo mnogo druge inteligencije, gotovo do 500 mož, raznih učenjakov. Izmed aristokracije je bil samo eden, in sicer grof Karol Seilern.

Najprej so se vršili navadni pozdravi.

Bogoslovec Sušilovsky je prvi pozdravil zbrano inteligencijo:

„Slava našim najbližjim sosedom, bratom Slovakom z dragih Tater! Slava Poljakom; iz vsega srca jih pozdravljamo: „Hochajmy sie! (Ljubimo se!) Slava Slovencem, Rusinom, Hrvatom, Lužičanom, na starodavnem našem Velegradu, skupni zibki naše zgodovine, naše vere. Še enkrat, bodite pozdravljeni, in slava vam, bratje katoliški Slovani!"

Po bogoslovcu je nastopil medik, zahvaljevaje se v imenu svetnih fakultet za vabilo na lepo slovesnost. Rekel je: „Bogoslovci, mediki, pravniki imamo en namen, imamo iste idejale; spodobi se tedaj, da se skupno shajamo in si skupno krepimo duha v slavnem sedežu slovenskih apostelnov".

„Hvala Bogu", — razvijal je to lepo misel naslednji govornik — hvala Bogu, svet je boljši, kakor se komu vidi na prvi pogled, in če vprašate za dokaz, imate najboljši dokaz v tem, da nas je toliko priromalo na Velegrad. Začenjamo razumevati, zakaj smo ustvarjeni! kakšen je naš namen; kakor vse, mora biti tudi naš najdražji zaklad: narodnost le sredstvo, da dosežemo svoj najvikši namen. Prizadevajmo se zanj; bodimo le dobri sinovi cerkve, in potem bomo tudi dobri narodnjaki; zakaj pravi, katoličan, je tudi pravi, najboljši narodnjak.

Govorili so: mladi Gornjelužičan, Hrvat, Rusin, Poljak. Slovenec je zatrjeval z ognjenimi besedami in z veliko zgovornostjo: „Kedor je Slovenec, tisti je pripravljen vse dati za vero in domovino; kedor je pravi Slovenec, ta je kakor tak vnet katoličan, odkritosrčen narodnjak". Nepopisno je pa bilo veselje, ko je govoril slovaški duhovnik — zgodovinar, Frančišek Sasinek. Rekel je: „Kakšno veselje, da ubogi Slovak, ki nema bratov doma, ima brate povsod, koder se govori slovanski jezik .... Ne! Naj govore, kar hočejo, naj delajo, kar hočejo: narod ne umira! Prišli smo semkaj na grob slovenskih apostelnov — in iz groba zajemljemo življenje!"

Ni mogoče opisati oduševljenja, ki so ga vzbujali govori. Predsednik dostikrat skoro ni mogel pomiriti množice, ki je vpila neprenehoma: Slava! in klicala protivnikom: Hanba! (Sramota!)

Ko je nastopil poljski govornik, sprejeli so ga poslušalci nekako nezaupno, pa ko jim je rekel, naj sodijo Poljake tudi po poljskih spisih, ne samo po ruskih, ali tudi francoskih in nemških časnikih, tedaj so začeli ploskati, in predsednik je moral zvoniti, da je naredil konec gromovitemu klicanju: Kochajmy sie!

Kedar so bila skončana pozdravljenja, začeli so se govori visokošolcev, profesorjev, zgodovinarjev o bolj učenih rečeh. Neki mlad bogoslovec iz Brna je bral razpravo „Sveto pismo in veda". Neki bogoslovec iz Olomuca, po rodu Poljak, je prigovarjal po poljsko k čaščenju sv. Cirila in Metoda. Neki češki pravnik je govoril o socijalizmu, ki se širi v kraljestvu sv. Venceslava. Neki modroslovec — visokošolec, je razlagal o slabem stanju nekaterih moravskih arhivov. Dr. Schneider je govoril o „apostoljstvu sv. Cirila in Metoda". Dr. Nábělek, profesor iz Prerova, je dokazoval obširno, kako vpliva filozofija na narodovo življenje.

Ko je bilo končano zborovanje, oglasili so se v slovo zopet mili, ganljivi glasovi:

Hospodine, pomiluj nas!
Jezu Kriste, ulituj nas!

Zborovalci so se potem začeli razhajati pokrepčani na duhu, želeč, da bi jih drugo leto prišlo k shodu še več. V imenu sv. Cirila in Metoda imamo že vsi Sloveni versko-kulturno vez in na starem Velegradu skupni dom vsega svojega verskega in narodnega življenja. Zato opozarjamo tudi Slovence na imenovano apostoljstvo, ki se gotovo brez težav lahko združi z našo bratovščino in želimo, naj bi pri bodočem skupnem shodu tudi kaj naših visokošolcev pokazalo, čiji sinovi da smo.

Slovstvo.

„Kateketski sastanki" (god. 1892 i 1893). Uredio i sabrao prof. Karlo Matica, vlasnik i upravitelj „Hrvatskoga učitelja". U Zagrebu. Vlastitom nakladom. 1893. — Cena knjižici broječi 222 stranij, trdovezani je 40 kr., po pošti 45 kr. Dobiva se samo pri pisatelju. Vsled sklepa katehetskega sestanka, da se razprave dveh shodov objavijo v posebni knjižici, izdal je neumorno delavni prof. Karol Matica tu naznanjeno knjižico, iz katere naj narod „crpa nauku in pouku, da uzmogne sve upotrebiti, što može koristiti odgoji naše uzdanice, a sve ono odbijati, što bi moglo škoditi njezinoj odgoji i nami", kakor pravi pisatelj v svojem predgovoru. — To lepo in ceno knjižico priporočamo zlasti slovenskim katehetom. Priča jim, kako marijivo da v tej stroki delujejo hrvatski kateheti, katerim res na tem izbornem delovanju iskreno čestitamo.

„Argo", izdaje in vrejuje muzealni kustos prof. Alfonz Müllner. — 8. zvezek tega zelo zanimivega strokovnega lista objavlja nastopno tvarino: Reiseskizzen aus Italien. — Kleinere Mittheilungen: Scabiosa Trenta, Hacquet; — Seisenberg; — Speere „der alten Bronzezeit" in Laibacher Museo; — Zur Frage: ob Steiner ob Sannthaler Alpen? — Die Landmanschaft und der Freiherrnstand Valvasors. — Mittheilungen aus dem Museum.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. septembra.

(Volilni shod v Radečah) katerega sta včeraj sklicala državni poslanec Povše in deželni poslanec dr. Papež, vršil se je v najlepšem redu in ob obilni udeležbi odličnih in veljavnih mož iz Radeč in okolice. Poročili poslancev sta bili vsprejeti z veliko pohvalo in poslancema so izrekli navzoči volilci soglasno svoje zaupanje. Obširnejše poročilo nam je obljubljeno.

(Za gg. bogoslovce na ljubljanskem semenišču) se prične šolsko leto 1. oktobra, oglaševanje je dan poprej.

Č. g. Josip Debevec,) učni prefekt v semenišču, ki je tri bogoslovne rigoroze že završil, gre danes za nekaj časa še na Dunaj v višje izobraževališče pri sv. Avguštinu.

(V Tržič) pride za kapelana novomašnik gospod J. Trpin.

(Seja občinskega svèta ljubljanskega) je v torek, dné 26. t. l., ob 6. uri zvečer, v mestni dvorani z naslednjim dnevnim redom: 1. Oznanilo predsedstva. 2. Finančnega odseka poročilo: a) o gradnji vojaškega avgmentacijskega skladišča; b) o nakupu prizidka ob hiši štev. 36 na sv. Petra nasipu, v svrho razširjenja ceste; c) o nakupu senožeti parc. št. 920, katast. občine Trnovsko predmestje za odkladanje fekalij; d) o prodaji parc. štev. 99/1 kat. občine Gradišče, kranjski stavbinski družbi; e) o „Glasbene Matice" prošnji gledé odstopa jednega dela parc. štev. 178 katastralne občine Gradišče zaradi naprave vhoda iz Vegovih ulic v hišo štev. 8 v Gospodskih ulicah; d) o povrnitvi službinske kavcije pokojnega mestnega blagajnika Vojteha Valente; g) o mestne blagajnice in ž njo združenih zakladov škontrovanju z dné 14. julija letos. 3. Policijskega odseka poročilo o novoustanovljenega društva komisijonarjev. — Za tem tajna seja.

(Podpora deželnega odbora kranjskega.) Kmetijski podružnici v Rovtah nad Logatcem dal je deželni odbor 80 gld. podpore za napravo čistilnega stroja (trijerja). — Vsled bližajoče se otvoritve novega poštnega urada obrnila se je rovtarska občina do poštne direkcije v Trstu, da ji oskrbi ta poštni pečat tudi s slovenskim imenom na pečatu. Tako je prav! Tako bi morale tudi še mnoge druge občine storiti!

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo 30. avgusta svojo LXX., oziroma I. sejo po letošnji skupščini. Navzočni: T. Zupan (prvomestnik), dr. vitez Bleiweis, Ivan Hribar, Anton Koblar, Matej Močnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. J. Vošnjak (blagajnik), Andrej Zamejec, Anton Žlogar (zapisnikar). Od nadzorstva: Ivan Vrhovnik. — V smislu § 18. se vodstvo konstituira, kakor je zgoraj naznačeno; v ožji odbor za tekoča opravila se poleg teh privzameta še: dr. vitez Bleiweis in Ivan Murnik. Vsi opravitelji prevzamejo še drage volje izročeni jim posel. — Blagajnik omenja denarnega stanja, ki je vkljub večjim izdatkom dokaj povoljno. Poleg lepih kroninih darov se je še izdatnega prispevka iz dr. Čučkove zapuščine. Naznanja posojilnice, pri katerih se je naložilo družbinega denarja. — Tajnik obvešča o prispelih vlogah, katere so se upravnim potom rešile, kar se odobrovalno vzame na znanje. — Rešijo se šolske zadeve radi Trsta, Velikovca, Maribora in Gorice. — Dovoli se nekaj podpor za šolske knjige in knjižnice. — Ker bo družbini „Vestnik" izšel v 10.000 izvodih in bo razposlan na vse slov. kraje, je posebno pripraven za „oznanila ali inserate"; vsem domačim trgovcem in obrtnikom priporočamo „Vestnikov oznanilnik". V ta namen naj blagovolé do konca tega meseca doposlati svoja priporočila. — Da se v „Vestniku" izkaže število začetkom tega leta vpisanih šolskih otrok v družbinih zavodih, blagovolé naj ona slavna podružnična načelništva, v katerih področju so naši zavodi, omenjeno število naznaniti družbinemu vodstvu.

(Pastoralna konferenca) dekanije ljubljanske bode v četrtek, 28. t. m., ob 10. uri v knezoškofijski dvorani.

(Nekatere učiteljske kandidatinje,) ki niso bile letos vsprejete na ljubljansko učiteljišče, oglasile so se za vsprejem pri šolskih sestrah v Mariboru, kjer so jih po odloženem izpitu vsprejeli.)

(Dopustniki domačega pešpolka št. 17) dojdejo danes v Ljubljano in od tod na svoj dom.

(Surovost.) Od sv. Gregorja: Pretečeno soboto so meli proso pri M. Mesteku v Pugledu fare sv. Gregorja. Ko so delo dokončali, so se ljudje, kateri so prišli pomagat, razšli. Bilo je nekaj fantov iz bližnje vasi Perovega zraven in ti so se nekoliko pomudili ter so češplje obirali, kar na enkrat plane iz grmovja neki hudobnež in udari po glavi A Zadnika s kolom, da se ta nezavesten na tla zgrudi. Ker je bila temna noč, niso drugi fantje tega precej zapazili, hudobnež je mej tem še druzega J. Drobniča po glavi s kolom udaril tako, da ima precej globoko rano! Dva druga fanta je pa ranil na rokah! A. Zadnik ima rano na glavi; komisija se je izrekla, da bo težko ozdravil. Stariši bratje in sestre A. Zadnika žalujejo pri postelji res vzglednega mladenča, tudi sosedam je jako hudo, ker je bil ta mladeneč prav pobožen. Sploh so vsi tepeni mladenči jako pošteni fantje.

(Napad.) Preteklo soboto dopoludne zgrabil je na cesti proti Rožniku, v obližju železniškega prehoda nek moški mladega fanta-delavca, imenom Franc Štrajnar, mu s silo vzel srebrno remontoarno uro, vredno okolu 7 gld. 60 kr., 2 gld. gotovine in potni list, potem jo pa odkuril proti rožniškemu gozdu, oziroma proti Viču. Jokaje je fant na to se podal v mesto, naznanit policiji ta hudodelni čin. Ta roparska zver v človeški podobi je mož, kacih 30 let star, z rujavimi lasmi in jednakimi brkami pod nosom, nosi levo ramo višje od desne, v ostalem pa živa podoba tihotapskega roparja. — Morda se orožništvu vendar posreči, zasačiti kje ta „krasni eksemplar".

(Novo leseno pregrajo) dalo je postaviti železnično podjetništvo pri prehodu čez tir poleg mestne klavnice, to je, pred železnim mostom čez Gruberjev kanal. Postavila se bode bajè tudi na drugem koncu.

(Novi pešpolk, kralj Belgijski) došel je v Ljubljano v soboto, in sicer štab z godbo ob polu 5. uri pop., ostalo moštvo zvečer ob 10. uri. Nastanjen bode v novi Fran Josipovi mestni vojašnici, četrti bataljon našega domačega pešpolka (št. 17.) pa v Šentpeterski vojašnici. — Ker dela in poprave v novi vojašnici še zdaj niso do cela gotova, moralo se je častništvo po privatnih stanovanjih nastaniti, kar prouzroča mestni občini toliko več stroškov.

(Nova maša.) V nedeljo pel je prvikrat sveto mašo č. g. novomašnik Mosettig v Tržiču na Primorskem.

(Od Lahov se učimo) tirjati svojih pravic. „Slovenec" je že poročal, da na goriškem kolodvoru strežejo po življenju zdravniškim potom azijatski morilki. Doslej vršil je ta posel zdravnik Bramo. Pretečeni teden pa so izročili zdravniško preiskavo potnikov nemškemu zdravniku vitezu Schönu. „Corriere" je takoj v 133. številki vedel povedati, da Schön ne ume trohice laščine. Brž pograbil je priložnost mestni zastopnik Venuti ter interpeloval župana v seji mestnega zastopa, zakaj so brez kacega povoda odslovili Bramo in ga nadomestili s Schönom? Župan je izjavil, da nima o premembi nikakega uradnega poročila, da bo pa poizvedoval in koj ukrenil potrebno. Goriški glavar je popravil v 114. številki „Corriere-a" trditev istega „Corriere-a" v 113. številki ter zagotovil, da Schön je vešč laščini. Tedaj za tako malenkost, ki ne sloni na te-

melju resnice, ki preti le dozdevno kratiti Lahom pravico, povzdigne glas „Corriere“, interpeluje Venutti župana?! In mi Slovenci? Branimo i mi ob vsaki priliki naravno pravo materinščine?! Da bo interpelacija porošena z vspehom, ne dvomimo. Bodi! A goriški župan kot značajen mož biti bi moral jednako tancih ušes pravičnim slovenskim zahtevam v Gorici, a prav obratno uči žalostna zgodovina slovenske šole v Gorici. Pravica vlada v mestnem zastopu, a le takrat, kadar se krati Lahu — tudi le dozdevno — kaka pravica ali prednost. Za Slovenca ne migne z mezincem. Živimo v ustavni državi, katera jamči vsem narodom ravnopravnost, a goriški Slovenci kljubu ustavi robujejo na svoji zemlji tujcu ter se prav pridno lasajo tujcu v zasmeh!

(**Reške novice**.) 11. t. m. je nadvojvoda Ludovik Viktor, brat Njega Veličanstva, na parobrodu „Zvonimir“ obiskal Crkvenico. — 12. t. m. so prišli k nam iz Opatije kranjski in primorski gozdarji. Ogledali so si letovišče nadvojvode Josipa, goro Kalvarijo nad mestom, ribarijo in razne znamenitosti. — 13. t. m. so zopet izgnali 6 mladih oseb iz mesta in reškega ozemlja. — 14. t. m. se je usmrtil 38letni mož Frančišek Rupani. — 15. t. m. je prišla v tukajšnje pristanišče vojna Fregata „Erzherzog Friedrich“ in vojna ladija „Andreas Hofer“. Na zadnji barki se je pripeljal dalmatinski cesarski namestnik. — 17. t. m. je prišel v Reko z Dunaja generalni major konjice, Gariboldi. — Te dni je Reka polna židov. Celô iz Galicije so prišli kupovat žrna. — 24, 25., 26. in 27. t. m. bode v Reki sv. birma.

Telegrami.

Dunaj, 23. septembra. Policija je včeraj v okraju Margareten v stanovanju dveh mizarskih pomočnikov našla anarhistično delarno. Našli so tiskarsko pripravo, na tisoče veleizdajskih tiskovin, več razstrelil, nekaj brezdimnega smodnika in orožja. Zabojčka z dvema vodilnima žicama niso odprli po nasvetu izvedencev. Policija je zaprla 12 delavcev. Vsi zaprti pripadali so svoji od socijalistične stranke odločeni skupini. Povod preiskavi je dal spis „Delavcem v vojaški suknji“.

Dunaj, 23. septembra. Od včeraj zaprtih delavcev so dva izpustili. Druge so izročili deželnemu sodišču. Več najdenih spisov kaže, da so bili v zvezi z londonskimi anarhisti. Ekrasit in pikrin delali so sami, bombe, katere so dobili, narejene so prav po Mostovem navodu.

Dunaj, 25. septembra. „Militärverordnungsblatt“ objavlja cesarsko ročno pismo, s katerim se konjiški general Kriegshammer imenuje državnim vojnim ministrom in Merklu z izrazom zadovoljnosti odjemlje vodstvo vojnega ministerstva.

Dunaj, 25. septembra. Taaffe se je povrnil iz Nalžova.

Budimpešta, 25. septembra. V današnji prvi seji zbornice poslancev po poletnih počitnicah je član nezavisne stranke, Szalay, interpeloval o znanem odgovoru kraljevem v Kiseku deputaciji municipijev. Vprašal je ministerskega predsednika, če je tisti odgovor bil naperjen proti nezavisni ali proti Apponyijevi stranki, če je ministerski predsednik vedel za vsebino kraljevega odgovora in s čim so utemeljene ostre besede kraljeve. Ministerski predsednik je naznanil, da istočasno in kmalu odgovori na to in druge podobne interpelacije, ki se bodo morda še stavile. Prihodnja seja je v sredo, kadar predloži Wekerle kot finančni minister budget za leto 1894.

Madrid, 24, septembra. Bile so nove preiskave v hišah anarhistov. V Barceloni zasačili so mnogo pisem, važnih dokumentov in razstrelil.

Barcelona, 25. septembra. Pri včerajšnjem ogledovanju čet je nekdo z bombo napal maršala Martinez-Camposa. Campos je lahko ranjen, dve osebi sta mrtvi, več ranjenih. Napadovalec je neki delavec, ki pride pred vojno sodišče. Ko so Camposu rano prevezali, se je udeležil otvorjenja artističnoliterarnega kongresa.

Umrli so:

23. septembra. Ernest Knapič, profesorjev sin, 33 let, Franc Jožefa cesta 7, oslabelost.

24. septembra. Marija Brelich, kramarica, 35 let, Študentovske ulice 7, vsled raka.

Tujci.

22. septembra.

Pri *Maliču*: Josip in Marija Bausher, zasebnika; Rind, gledališki igralec; Petermüller, Bühenmayer, Baumartgner, Felbinger, Moor, tngovci; Jeřabek, Singer, Preuss, potovalci, z Dunaja. — Rauber in Tabouret iz Trsta. — Masteg in Grišar iz Trbovelj. — Bauer iz Varaždina. — Certel iz Erfurta. — Maroli s soprogo iz Spljeta. — Matschek iz Jaske. — Burckhard iz Linca. — Philippsohn, trgovec, iz Berolina. — Arko, posestnik; Loy, župan, iz Kočevja. — Stramer, oskrbnik, iz Idrije.

Pri *Slonu*: Pisko z otroci, odvetnikova soproga; Schuchard; Holz; Gorup; Hanseli in Weinberger, trgovca, z Dunaja. — Jekler, posestnik, s soprogo; Jerše bogoslovec, iz Bleda. — Lehner, poročnik, in Bruner, nadporočnik, iz Celovca. — Kekowič, in Egger, voj. nadintendant, iz Zadra. — pl. Scherer, logarski oskrbnik, iz Pontablja. — Navratil, pristav, iz Soteske. — Leder, višji nadzornik, iz Gradca. — Böhm iz Krnova. — Turin, potovalec, iz Italije. — Jodl, potovalec, iz Brna. — Breisach, trgovec, iz Opave. — Sabratzky, poročnik, iz Zagreba. — Keki, poročnik, in Zebitsch, stotnik, iz Gradca. — Conte Manzano z rodbino iz Kormina. — Helversen iz Gorice. — Taučer, uradnik; Kuhenhauser; Schaufler; Herkules; Wilfan; vitez Gugenechs in Breind, nadporočnika, iz Ljubljane.

Pri *avstrijskem caru*: Pleteršek, posestnik, s soprogo in hčerjo, iž Mokronoga. — Marija in Elizabeta Vavpotič iz Novega Mesta. — Wilfan, nadporočnik, iz Ljubljane. — Pfeifer z Dolenjskega. — Brzenšek, kancelist, iz Trbiža. — Meider, trgovec, z Dunaja. — Azzolini, poročnik, iz Colovca.

Pri *bavarskem dvoru*: Knaus, strugar, iz Orta. — Korbez s soprogo iz Freiburga. — Tost, zasebnik, iz Baden-a. — König, posestnik, s sinom, iz Starega Loga.

Pri *Južnem kolodvoru*: Šarz iz Krope. — Kren, pekarski mojster, iz Zagreba. — Plochl, poštni oficijal, s soprogo iz Rieda.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
23	7. u. zjut.	734·7	14·6	sl. vzh.	del. oblač,	0·80 dež
	2. u. pop.	733·6	18·8	sl. zap.	del. jasno	
	9. u. zveč.	733·9	16·8	sl. jug	„	
24	7. u. zjut.	733·2	14·8	sl. szap.	dež	0·80 dež
	2. u. pop.	731·8	16·6	sl. jug	„	
	9. u. zveč.	731·7	17·0	„	„	

Srednja temperatura obeh dni 17·1° in 16·1°, oziroma za 3·3° in 2·3° pod normalom.

474 1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsegamogočni poklical gospoda

Simona Hribarja,

vozovno-nadzorstvenega aspiranta c. kr. priv. južne železnice.

po kratki mučni bolezni, previdenega s svetimi zakramenti za umirajoče v 34. letu dôbe svoje na oni boljši svet.

Pogreb predragega ranjkega bode v torek dné 26 septembra ob polu 6 uri popoludne iz tukajšnje dež. bolnišnice k svetemu Krištofu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Predragi ranjki bodi priporočen v blag spomin.

V Ljubljani, dné 25. sept. 1893.

Dragotin Hribar.

Véčjo množino

tirolskega in dolenjskega

vina

le pristno blago, — ponuja po primerno nizki ceni v posodah od 20 litrov višej

Jos. Paulin

426 10 v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Licitacija lož. 467 3—3

V svrho **zakupne oddaje lož v deželnem gledališču** za **sezono 1893/94** vršila se bo

licitacija

v torek dné 26. septembra 1893. l. v gledališču, in sicer **dopoldne ob 10. uri za nemške, popoldne ob ½3. uri pa za slovenske predstave.**

Dražbeni pogoji so razgrnjeni na vpogled v deželni pomočni pisarni med 11. in 12. uro dopoldne.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dné 19. septembra 1893.

Zadnji mesec. **Inomostske srečke à 50 kr.** *Zadnji mesec.*

Glavni dobitek **50.000** goldinarjev.

(457 18—5

1 Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

Dunajska borza.

Dné 25. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld.	10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „	95 „
Zlata renta 4%, davka prosta	119 „	45 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 „	80 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	986 „	— „
Kreditne akcije, 160 gld.	337 „	30 „
London, 10 funtov strl.	125 „	85 „
Napoleondor (20 fr.)	9 „	98½ „
cesarski cekini	— „	— „
Nemških mark 100	61 „	87½ „

Dné 23. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld.	20 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „	— „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 „	50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	162 „	— „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 „	50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „	30 „
Zastavna pisma „ „ „ „ „ 4½%	101 „	10 „
Kreditne srečke, 100 gld.	195 „	— „
St. Genóis srečke, 40 gld.	67 „	75 „
4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld.	— kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „	40 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „	50 „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „	— „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 „	— „
Ljubljanske srečke	24 „	— „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „	25 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2880 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 „	75 „
Papirnih rubeljev 100	131 „	— „

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanje** za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšeza dobitka. Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba **„MERCUR“** Wollzeile št. 10 **Dunaj,** Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni sveti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Andrej Kalan. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.